

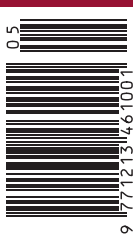
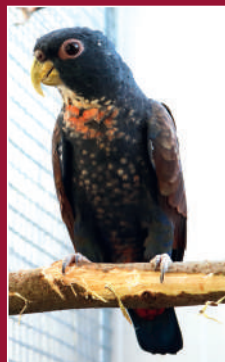
PAPOUŠCI

Lenka
Šobánková
o chovu
žáků

Simone Durigon
představuje svůj chov v Itálii
Papoušci rodu *Poicephalus*
Zajímavé veterinární případy
Chov papoušků mnohobarvých
Barevné andulky

PAPOUŠCI

ČASOPIS PRO CHOVATELE A PŘÁTELE PAPOUŠKŮ

Ročník 21, číslo 3/2021
květen/červen

Vydává:
Nakladatelství FYNBOS s. r. o.
tel. 775 275 299
e-mail: redakce@papousci.com
www.papousci.com
www.fynbos.cz

Ředitelka redakce
Alena Winner

Redakční tým
MVDr. Helena Váidlová
Ing. Jana Jiroušková Kamberská
Mílana Vaňková
MVDr. Veronika Trhoňová, Ph.D.
Ing. Martin Rašek
Ing. Petr Vopálka

Čestný člen redakce
Ing. Vladimír Doležal

Odborná spolupráce
LORO PARQUÉ FUNDACIÓN
Rafael Zamora Padrón
Dr. David Waugh
(Tenerife, Španělsko)

Překlady
Hana Ash

Tisk
Triangl, a.s. (www.trianglprint.cz)

Vychází 6x ročně

Cena jednoho výtisku **75 Kč**
Cena pro předplatitele **65 Kč**

Sídlo nakladatelství:
Dubné 168, 373 84 Dubné

IČ 07292520
DIČ CZ07292520

Předplatné pro ČR zajišťuje
SEND Předplatné s.r.o.
E-mail: send@send.cz
Tel.: 225 985 225
777 333 370

Předplatné pro Slovensko zajišťuje
Magnet Press Slovakia s. r. o.
Tel.: 00421 267 201 931
e-mail: predplatne@press.sk

**Časopis je možné koupit ve volném
prodeji v prodejnách s tiskem**
rozšiřuje První novinová společnost, a.s.

© **Nakladatelství FYNBOS s. r. o.**
Autorská práva vykonává vydavatel.

Zprávy, články a drobná sdělení nesmí být
současně nabídnuty jinému českému nakladatelství.
Všechny zveřejněné texty, ilustrace,
příspěvky a fotografie včetně grafické úpravy
časopisu jsou chráněny autorskými právy dle platných
zákonů. Reprodukce, rozšiřování jakékoliv části
časopisu tiskem či elektronickými médii bez souhlasu
vydavatele je zakázáno. Toto ustanovení platí též
pro překlady do cizích jazyků. **Za původnost
příspěvku odpovídá autor.** Redakce si vyhrazuje
právo na krácení či úpravu příspěvků.
Redakci nevyžádané rukopisy, fotografie
a kresby se nevracejí.

Evidenční číslo
MK ČR 11228
ISSN 1213-4619

Milí přátelé, chovatelé!

Editorial

Není tajemstvím, že mnoho lidí už netrpělivě čekalo na otevření zoologických zahrad. Vláda ČR tento krok letos v dubnu naštěstí zrealizovala s tím, že počty návštěvníků podléhají regulaci. Několikaměsíční absence příjmů ovšem způsobila nemalé finanční problémy. Naše redakce se aktivně podílela na pomoci pro zoologické zahrady finančními příspěvky, bezplatným zveřejňováním inzerce nebo propagačních článků. Některým čtenářům jsme zprostředkovali adopci papouška. Mezi nimi byla i velmi milá paní Marcela P. z Poděbrad, která adoptovala nestora keu ze Zoo Praha. Jelikož bydlí v bytě a papoušky si nemůže pořídit, hrře je ji v srdce radostný pocit, že má jednoho adoptovaného. Aby se o něm dozvěděla víc, doobjednala si všechna čísla časopisů, ve kterých jsme o novozélandském druhu psali. Paní Marcela a dalším čtenářům děkuji za jejich vstřícnost a pomoc zoologickým zahradám v této skutečně nelehké době.

Navzdory zcela neopodstatněným námitkám některých samozvaných pseudochránců otevřeně tvrdím, že význam role zoologických zahrad vzhledem k zachování živočišných druhů a vzdělání, je nesporný. Čestmír Pekař, bratr mé milované babičky, byl ředitelem Zoo Hluboká a s velkou láskou vzpomínám na jeho moudrá slova. Bez lidské pomoci, potažmo odborné péče zoologických zahrad se většina živých tvorů již neobejde. To řekl před pětatřiceti lety. Jak by asi mluvil dnes?

Pomáhejme zoologickým zahradám, aby se zotavily z prožitého roku a mohly pokračovat v denní péči o svěřence a jejich životní prostor.

Přeji Vám hezké slunečné dny!

Foto na titulní straně:
Papoušek žako (*Psittacus erithacus*),
Chov a foto: © Lenka Šobáňová

Samci i samičky je šest let. Pochází z odchovu, ale oba byli ručně dokrmeni, tudíž jsou oba krotčí. Víc než pět let byli v pokojové voliérce, ale pak se je jejich majitelé rozhodli z osobních důvodů prodat. V našem chovu jsou od srpna loňského roku. Vybudovali jsme nové voliéry a rozhodli se dát šanci na lepší život žakům, kteří doposud žili v bytových podmínkách bez možnosti pobytu na čerstvém vzduchu...

**Pokračování si můžete přečíst
na straně 168.**

Mláďata vzácných papoušků žlutočelých 139
Alena Winner

Soutěž **NAPIŠ ČLÁNEK** 140

Slunce znamená zdraví pro papoušky 142

Rafael Zamora Padrón

Úspěšný odchov nestorů kea v ZOO Brno 144

Milena Vaňková, RNDr. Petr Suvorov

Pohled do zákulisí redakce časopisu PAPOUŠCI 148

Christoph van Belle

156

174

186

Simone Durigon – můj chov papoušků v Itálii 156

Christof Götz

Papoušci mnohobarví v mém chovu 164

Václav Zeman

Nečekaná snůška sedmi vajec u papoušků žako 168

Milena Vaňková, Lenka Šobáňová

Chov papoušků rodu *Poicephalus* 174

Umberto Fogli

Barevné andulky 180

Mgr. Karel Novák

Zajímavé případy z veterinární kliniky 186

MVDr. Helena Vaidlová

Regulace včel pomáhá zvýšit chovné populace arů kobaltových 194

Dr. David Waugh

ESHOP

TIŠTĚNÝ
ČASOPIS

ČLÁNKY
ONLINE

CHOVATELSKÁ
INZERCE

PAPOUŠCI

ČASOPIS PRO CHOVATELE
A PŘÁTELE PAPOUŠKŮ

NAVŠTIVTE
NÁŠ
ESHOP

Elektronická čísla
také jednotlivě!

DO MOBILŮ, TABLETŮ, POČÍTAČŮ...

www.papousci.com

Úspěšný odchov nestorů kea v ZOO Brno

Text: Milena Vaňková, RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. ● Foto: archiv Zoo Brno

Poprvé v historii se brněnské zoologické zahradě podařilo rozmnožit nestory kea (*Nestor notabilis*)! Ve volné přírodě žije tento papoušek vysoko v chladných novozélandských horách. Jedná se o společenský druh, který může žít v páru i v polyandrickém svazku, kdy se dominantní samice páří s více samci. V přírodě se často pohybuje i ve velkých skupinách. Hnízdí zejména na zemi v jeskyních. Samice snáší až čtyři bílá vejce, na kterých sedí necelý měsíc. V minulém století byli keové na Novém Zélandu považováni místními farmáři za škodnou, loveni a hrozilo jim dokonce vyhynutí. Druh patří mezi ohrožené a je často chován v evropských zoologických zahradách včetně České republiky. Kromě Brna je najdete také v Praze, Plzni, Liberci a Zlíně-Lešné. Více o brněnském páru nestorů a jeho hnízdění popisuje kurátor ptáků RNDr. Petr Suvorov, Ph.D.

Petře, od jakého data se traďuje chov nestorů kea v ZOO Brno?

Od roku 2000, ale nynější jedinci zde tak dlouho nejsou. Samec Robin přišel do Brna v roce 2015 a samice Ulfine až o tři roky později.

Odkud tito ptáci pocházejí a jaké je jejich stáří?

Samec je z Frankfurtu a je mu dnes už přes 20 let, samice je z Tierparku Bochum a jsou jí téměř čtyři roky.

Jak vypadá jejich ubikace a čím tyto velmi inteligentní a pracovitě papoušky zaměstnáváte?

Keové mají venkovní voliéru o velikosti 6 × 3 × 6 metrů, kde jsou sami. S tímto druhem jsem si docela vyhrál – mám rád jejich

Pohled do zákulisí redakce

Interview s Alenou Winner

Text: Christoph Van Belle • Foto: archiv redakce časopisu PAPOUŠCI

Být autorem tohoto interview je pro mne srdeční záležitostí. Navíc mám možnost být poslem dobrých zpráv a sdělit Vám, že česká redakce časopisu PAPOUŠCI od března vydává celosvětový digitální časopis v angličtině.

AWIPARROTS, jak se měsíčník jmenuje, byl pro mne překvapením. Samozřejmě milým! S vydavatelkou Alenou Winner mě pojí dlouholeté přátelství. Bylo to asi před patnácti lety, kdy mne kontaktovala a přijela si ke mně pro papoušky do belgického Zottegemu. Od té doby jsme v kontaktu, ať už po stránce publicistické, chovatelské nebo ryze přátelské.

Spousta chovatelů ví, že Alena je od roku 2001 vydavatelkou vašeho krásného českého časopisu PAPOUŠCI, znáte ji z mnoha chovatelských kongresů a setkání. Proč se však rozhodla pro mezinárodní časopis? Kdo je vůbec tato žurnalistka, majitelka nakladatelství

a maminka tří dětí? Dost nerada o sobě hovoří a lépe se prý cítí za diktafonem nebo fotoaparátem. Možná proto vychází obsáhlé interview až letos, kdy za čtyři měsíce redakce oslaví dvacáté narozeniny. Už teď mi jde mráz po zádech. Je mi velkou ctí být autorem těchto řádků.

Simone Durigon

můj chov papoušků v Itálii

Text: Christof Götz • Foto: Simone Durigon

Jak jsi se dostal k chovu papoušků a jaké kroky byly zapotřebí, abys svůj chov vybudoval do současné podoby? Jak složité to bylo?

První zkušenost s chovem exotického ptactva jsem měl ve svých šesti letech. Už jako dítě jsem byl fascinován všemi živými tvory a když se pak můj otec rozhodl, že si pořídí droboť a kanáry, začal jsem poznávat praktický chov krok po kroku. Náplní mých dnů bylo zjišťování, co ptáci vyžadují, pozorování jejich chování a reakcí. V té době jsem si prohlížel spoustu knih s papoušky a byli mým jasným bodem zájmu.

V osmi letech už jsem měl svou vlastní voliéru s andulkami, korelami, aymary pruhovanými, několika druhy neofém a agapornisů. Můj zájem dost prudce rostl. Díky známému, který mi s chovem radil, jsem si o něco později troufl začít s alexandry, ary červenoramennými, papoušky senegalskými a amazoňany. Postupně jsem se setkal i s ručním dokrmováním. Učil jsem se techniky a také čelil různým kritickým situacím, které s chovem souvisely. Jedinou cestou, jak se stát zkušeným chovatelem, je praktikovat

chov a setkávat se s problémy. Ty jsou někdy velmi trpké, zejména když se člověk setká s úhyny, nemocemi a dalšími nepříjemnostmi. Když jsem si nebyl něčím jistý, velmi mne to stresovalo. A tak to mám i teď. Ale naštěstí už existuje řada odborných knih, které pomohou leccos objasnit. V současné době se specializuji na amazónky rodu *Pionites*, ale voliéry obývají i papoušci rodu *Poicephalus*, amazónci rodu *Pionus* a amazoňané.

Jak vypadá Tvé chovatelské zařízení a jak řešíš vytápění voliér?

Mám téměř 30 voliér a ve většině z nich je chován jeden pár. Ve skupině mám pouze mladé papoušky, u nichž je zapotřebí zajistit socializaci, ideálně s příslušníky jejich vlastního druhu. Amazónci nepotřebují „hrabat v zemi“, proto mohou mít zavěšené voliéry. Tento způsob chovu pomůže předejít bakteriálním infekcím. Prostor je pro všechny papoušky velmi důležitý. Moji amazónci mají k dispozici voliéry o délce 3 m, šířce 1,30 m a výšce 1 m. Amazoňany a amazónky rodu *Pionus* chovám ve voliérách o velikosti

Papoušek mnohobarvý
– samec.

Papoušci mnohobarví v mém chovu

Text a foto: Václav Zeman

Ve svém chovu mám v současné době zastoupeny pouze dva druhy papoušků, ale v několika chovných párech. Jedná se o papoušky mnohobarvé (*Psephotellus varius*) a amazoňany modročelé větší (*Amazona aestiva xanthopteryx*).

Uobou druhů je mojí snahou zintenzivnění jejich typických barev. U mnohobarvých je to červená barva, u modročelých žlutá. Proto je můj chov zaměřen na selektivní výběr jedinců. Oba zmíněné druhy chovám po několika nepříbuzných párech, které doplňuji jedinci od jiných chovatelů. Papoušky mnohobarvé jsem choval již v mládí. Přes chov větších druhů australských papoušků jsem se dostal k amazoňanům modročelým *xanthopteryx*, jimž se věnuji již 12 let.

Před mnoha lety jsem při návštěvě chovatele uviděl krásné nadstandardně vybarvené papoušky mnohobarvé, kteří mě velmi upoutali. Podařilo se mi od něj získat dva mladé nepříbuzné páry. Již první rok jeden pár odchoval čtyři mláďata, dva samce a dvě samičky. Ptáci byli krásně vybarveni. Mláďata jsem si ponechal a začal shánět nepříbuzné protějšky, což byl velký problém, jelikož rodiče těchto ptáků byli ze zahraničí.

Postupem času se mi podařilo několik nepříbuzných jedinců dokoupit. Dnes mám

Nečekaná snůška sedmi vajec u papoušků žako

Text: Milena Vaňková, Lenka Šobáňová
Foto: archiv chovatelky

Příroda nám často přichystá různá překvapení a jak se zdá, nic není nemožné. Chovatelku **Lenku Šobáňovou** o tom přesvědčil její chovný pár žaků velkých (*Psittacus erithacus erithacus*). Ve snůšce se objevilo sedm vajec, z toho pět bylo oplozených.

Chov papoušků rodu *Poicephalus*

Text a foto: Umberto Fogli

Ptáci, konkrétně papoušci, mě fascinovali už v dětství. Když mi bylo deset let, pořídil jsem si první pár agapornisů, ale nemůžu říci, že by se mi s nimi nějak zvlášť dařilo. Byl jsem na ně asi ještě příliš malý. Před dvanácti lety jsem si řekl, že zkusím chov papoušků rodu *Poicephalus*.

A od té doby mne nadšení pro jejich chov neopustilo.

Ted' už můžu říct, že se na africké druhy vyloženě specializuji. *Poicephalové* jsou zkrátka absolutně fascinující! Radí se mezi klidné a tiché papoušky, nejsou agresivní. Je třeba zmínit, že nepatří mezi snadno odchovatelné druhy. Rozhodl jsem se jim vytvořit co nejhodnější podmínky a postupně studovat pouze a jenom tento rod. Jak jsem už zmínil, papoušci rodu *Poicephalus* mají

tendenci být poněkud zdrženliví. Ve své ubikaci se potřebují cítit bezpečně. Například papoušci Rüppellovi (*Poicephalus rueppellii*) velmi špatně akceptují blízkost ostatních zástupců druhů, která je může rušit zejména v době hnízdění. Ve srovnání s většinou ostatních rodů nemají tito papoušci sezónní hnízdní období.

Zleva: tmavě zelená, tmavě zelená, zelená.

Barevné andulky

Text: Mgr. Karel Novák
Foto: autor a Ing. Petr Vopálka

Možná jste tento pojem již někde slyšeli a říkáte si, co je to za divné slovní spojení? Tak vězte, že tento pojem a kategorie sportovního chovatelství **„barevná andulka“** je tady s námi už zhruba 12 let. Od roku 2009 se u nás a ve světě začíná barevná andulka prosazovat. Tato kategorie sportovního chovatelství vznikla v Itálii, byla oficiálně uznána C.O.M a přijata WBO (Mezinárodní andulkářská organizace). Vznikla jako protipól postavové andulce, u nás známé jako výstavní andulka.

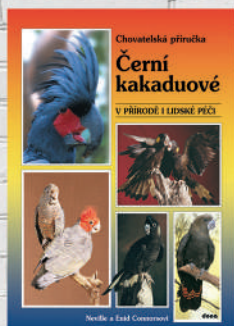
Barevná andulka je typově blízká přírodním andulkám.

Chovem andulek se zde zabývat nebudu, je obecně známý a v knihách nebo na internetu velmi snadno dohledatelný. Pozastavil bych se pouze u výživy andulek. Bývá často podceňována, hlavně

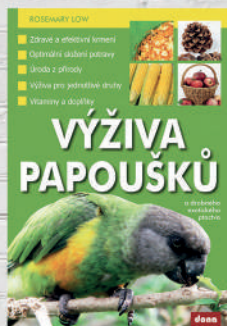
proto, že andulka je opravdu odolná a dokáže vydržet ve velmi skromných podmínkách. Ovšem to není moje chovatelská cesta. Snažím se svým andulkám dát vše, co pro dobrý život potřebují.

KNIHKUPECTVÍ PRO CHOVATELE PAPOUŠKŮ

VYBAVTE SE VĚDOMOSTMI

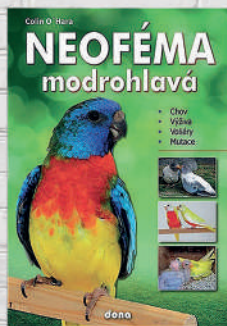
349 Kč **199 Kč**
F 170 x 240 mm,
vázaná,
160 stran,
celobarevná

350 Kč **199 Kč**
F 165 x 235 mm,
brožovaná
s klopami,
192 stran,
celobarevná

390 Kč **199 Kč**
F 165 x 235 mm,
brožovaná
s klopami,
192 stran,
celobarevná

298 Kč **199 Kč**
F 165 x 235 mm,
brožovaná
s klopami,
144 stran,
celobarevná

Objednávky v eshopu

www.papousci.com

nebo na tel. 775 275 299

2001
PAPOUŠCI
tradice funguje
2021

- ▶ Předplatné tištěného časopisu PAPOUŠCI lze snadno objednat na webových stránkách.
- ▶ Možnost platby kartou.
- ▶ Nabízíme dárkové poukazy na roční předplatné.